

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ KONTROLIERIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL KOLEGIJOS AKADEMINĖS TARYBOS PAŽEIDIMŲ**

2020 m. gruodžio 2 d. Nr. SP-19
Vilnius

Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius (toliau – kontrolierius), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo (toliau – MSĮ) 17 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“, 13 punkto 1 papunkčiu ir savo iniciatyva atlikęs 2020 m. liepos 24 d. pradėtą tyrimą dėl galimų procedūrų pažeidimų Lietuvos mokslo ir studijų institucijoje (toliau – Kolegija¹),

nustatė:

Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyboje (toliau – Tarnyba) buvo gauti trys atskiri pranešimai, susiję su galimais procedūrų pažeidimais Kolegijoje.

Pranešimuose nurodyta, kad procedūrų pažeidimai susiję su MSĮ ir Kolegijos Statuto nesilaikymu renkant ir tvirtinant Kolegijos valdymo organus² ir pareigų paskyrimu Kolegijos darbuotojams.

Tarnyba dėl paaiškinimų ir dokumentų pateikimo kreipėsi į Kolegiją, Kolegijos studentų atstovybę (toliau – SA) ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministeriją. Kolegija, Kolegijos studentų atstovybė (toliau – SA) ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerija pateikė prašomą informaciją.

Dėl docento pareigų skyrimo

Viename iš pranešimų nurodyta, kad Kolegijos Akademinė taryba³ (toliau – Akademinė taryba) paskyrė Kolegijos darbuotoją A. A.⁴, kuris „nėra mokslų [daktaras] <...> neatitinka nei vieno kriterijaus, nurodyto [MSĮ]“ Kolegijoje eiti docento pareigas. Taip pat patikslinta, kad Kolegijos darbuotoją A. A. eiti docento pareigas 2020–2021 m. m. Akademinė taryba paskyrė

¹ Tarnybai duomenys apie Kolegiją žinomi, tačiau čia ir toliau – neskelbiami.

² Vadovaujantis MSĮ 26 straipsnio 2 dalimi, „valstybinė kolegija turi turėti kolegialius valdymo organus – tarybą ir akademinę tarybą, taip pat vienasmenį valdymo organą – direktorių“.

³ Tarnybai duomenys apie Kolegijos Akademinę tarybą žinomi, tačiau čia ir toliau – neskelbiami.

⁴ Tarnybai duomenys apie Kolegijos darbuotoją A. A. žinomi, tačiau čia ir toliau – neskelbiami.

2020 m. pavasarį ir „tai yra precedento neturintis atvejis, nes nei studentų skaičius, nei dėstytojų krūvis nėra žinomas“ ir vieninteliam Kolegijos darbuotojui A. A. tokios pareigos yra patvirtinamos iš anksto.

Minėto Akademinės tarybos 2020 m. pavasario posėdžio metu nutarta „pritarti [Kolegijos darbuotojo A. A.]⁵ <...> prašymui dėl leidimo dirbti [docento] pareigose 2020 – 2021 mokslo metais“.

MSĮ 65 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad „docento pareigas gali eiti mokslininkas arba pripažintas menininkas arba meno daktaras, vykdamas meno veiklą. Akademinės tarybos pritarimu į docento pareigas kolegijoje vieniems metams gali būti priimamas asmuo, turintis didelę praktinę patirtį dėstomojo dalyko (dalykų) srityje ir magistro kvalifikacinį laipsnį ar jam prilygintą aukštojo mokslo kvalifikaciją. Docento pareigas einantis mokslininkas turi dėstyti studentams, vykdyti mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, skelbti šios veiklos rezultatus“⁶. *Atkreiptinas dėmesys į tai, kad MSĮ nėra nustatyta, kas yra laikoma „didele praktine patirtimi dėstomojo dalyko (dalykų) srityje“ ir kokia tvarka asmuo gali būti priimamas eiti docento pareigas vienerius metus. Tai paliekama spręsti pačiam aukštajam mokyklai, šiuo atveju Kolegijai ir Akademinėi tarybai.*

Kolegijos Statuto⁷ (toliau – Statutas) 83 punkte nustatyta, kad „Kolegijos dėstytojų pareigybės yra šios: profesorius, docentas, lektorius, asistentas. Kvalifikacinius dėstytojų ir mokslo darbuotojų (išskyrus mokslininkus stažuotojus) pareigybių reikalavimus, konkursų šioms pareigoms eiti organizavimo, dėstytojų ir mokslo darbuotojų (išskyrus mokslininkus stažuotojus) atestavimo tvarką nustato Kolegijos dėstytojų atestavimo ir konkursų pareigoms eiti organizavimo tvarkos aprašas, kurį tvirtina Akademinė taryba“. 84 punkte nustatyta, kad „dėstytojai, turintys mokslo laipsnį, be pedagoginio darbo, turi dalyvauti moksliniuose tyrimuose ir (arba) taikomojoje mokslinėje veikloje, taip pat metodinėje veikloje“. 85 punkte nustatyta, kad „į Kolegijos dėstytojų ir mokslo darbuotojų pagrindines pareigas asmenys priimami viešo konkurso būdu ne ilgesnei kaip 5 metų kadencijai. Kandidatus į dėstytojų ir mokslo darbuotojų, išskyrus mokslininkus stažuotojus, pareigas vertina Dėstytojų atestacijos ir konkursų pareigoms eiti komisija, sudaryta Akademinės tarybos nustatyta tvarka.“ 88 punkte nustatyta, kad „Kolegija gali kviešti kitų Lietuvos ir užsienio mokslo ir studijų institucijų, kitų institucijų dėstytojus ir mokslo darbuotojus dirbti pagal terminuotas sutartis (ne ilgiau kaip 2 metams) įstatymų nustatyta tvarka. Kviestiniams dėstytojams ir mokslo darbuotojams netaikoma Mokslo ir studijų įstatyme nustatyta skyrimo į pareigas tvarka.“ *Statute asmens priėmimo eiti docento pareigas Kolegijoje vieneriems metams be viešo konkurso procedūros nereglamentuojamos.*

Kolegijos dėstytojų atestavimo ir konkursų pareigoms eiti organizavimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas)⁸ 4.1 ir 4.2 papunkčiuose nustatyta, kad Aprašas taip pat nustato „Kolegijos dėstytojų atestavimo ir konkursų komisijos sudarymo tvarką“ ir „viešojo konkurso dėstytojo pareigoms eiti organizavimą“, 5.2 papunktyje nustatyta, kad „dėstytojas – asmuo, ugdantis ir mokantis studentus ir klausytojus, aukštojoje mokykloje ir einantis profesoriaus, docento, lektoriaus arba asistento pareigas“, 5.3. papunktyje nustatyta, kad „konkursas – visuma Kolegijos (vadovaujantis šiuo Aprašu) atliktų organizacinių priemonių ir veiksmų, tampančių prielaida darbo sutarčiai su dėstytoju sudaryti, kai darbo sutartis sudaroma tik su tuo asmeniu, kuris laimėjo

⁵ Čia ir toliau laužtiniuose skliaustuose – Tarybos informacija.

⁶ Čia ir toliau – pabraukta Tarybos.

⁷ Tarybai duomenys apie Kolegijos Statutą žinomi, tačiau čia ir toliau – neskelbiami.

⁸ Tarybai duomenys apie Aprašą žinomi, tačiau čia ir toliau – neskelbiami.

konkursą. Konkursų organizavimas apima konkursų paskelbimą, komisijos sudarymą, pretendentų dokumentų priėmimą ir pretendentų atranką“, 6 punkte nustatyta, kad „konkursus ir atestavimus organizuoja, kandidatus dėstytojų pareigoms eiti vertina bei dėstytojus atestuoja Kolegijos dėstytojų atestavimo ir konkursų komisija [toliau – atestavimo ir konkursų komisija]“. Aprašo VI skyriaus „Privalomi kvalifikaciniai reikalavimai asmenims, viešojo konkurso būdu siekiantiems eiti dėstytojo pareigas“ 63 punkte nustatytas, kad „į docento pareigas gali pretenduoti mokslininkas, turintis ne mažiau 2 metų pedagoginio darbo stažą aukštojoje mokykloje, 2 metus ėjęs ne žemesnes kaip lektoriaus pareigas arba akademinei tarybai pritarus, vieniems metams gali būti priimamas asmuo, turintis didelę praktinę patirtį dėstomojo dalyko (dalykų) srityje ir magistro kvalifikacinį laipsnį ar jam prilygintą aukštojo mokslo kvalifikaciją ir įvykdęs bent vieną iš šių reikalavimų: 63.1. Paskelbė ne mažiau kaip 2 mokslo straipsnius Lietuvos ar užsienio recenzuojamuose mokslo leidiniuose ir aprobuotą metodinę priemonę, skirtą aukštajai mokyklai. 63.2. Paskelbė ne mažiau kaip 1 mokslo straipsnį Lietuvos ar užsienio recenzuojamuose mokslo leidiniuose ir dalyvavo projektuose ar mokslo taikomojoje veikloje. 63.3. Paskelbė ne mažiau kaip 1 mokslo straipsnį Lietuvos ar užsienio recenzuojamuose mokslo leidiniuose ir monografiją arba vadovėlį, mokomąją knygą, skirtą aukštajai mokyklai.“ *Atsižvelgiant į tai, kad Akademinės tarybos pritarimas yra tik viena iš sąlygų, kurią tenkinantis asmuo gali pretenduoti į docento pareigas Kolegijoje, ir į tai, kad atitikimą likusioms sąlygoms, išvardytoms Aprašo 63.1–63.3 papunkčiuose, vadovaujantis Aprašo 6 punktu vertina atestavimo ir konkursų komisija, o atskiros procedūros, susijusios su asmens priėmimu į docento pareigas kolegijoje vieniems metams, Apraše nenustatytos, darytina išvada, kad Kolegijos darbuotojas A. A. privalėjo dalyvauti viešame konkurse docento pareigoms eiti.*

Atsižvelgiant į tai, kad Kolegija Tarybai nepateikė prašomų paaiškinimų ir dokumentų, patvirtinančių viešą konkursą docento pareigoms eiti, ir į tai, kad informacija apie viešą konkursą docento pareigoms eiti viešai neskelbiama (neprieinama), o Kolegijos darbuotojas A. A. Akademinės tarybos sprendimu buvo paskirtas eiti docento pareigas, ir vadovaujantis Aprašo 5.3 papunkčiu ta apimtimi, kurioje nustatyta, kad „konkursas <...> [yra] prielaida darbo sutarčiai su dėstytoju sudaryti, kai darbo sutartis sudaroma tik su tuo asmeniu, kuris laimėjo konkursą“, ir 6 punktu ta apimtimi, kurioje nustatyta, kad „konkursus ir atestavimus organizuoja, kandidatus dėstytojų pareigoms eiti vertina bei dėstytojus atestuoja Kolegijos dėstytojų atestavimo ir konkursų komisija“, nustatyta, kad Akademinė taryba, be atestavimo ir konkursų komisijos organizuoto konkurso, skirdama Kolegijos darbuotoją A. A. į docento pareigas viršijo savo kompetenciją, nustatytą Aprašo 63 punkte („akademinei tarybai pritarus“) ir pažeidė Aprašo 5.3 papunktį ta apimtimi, kurioje nustatyta, kad „konkursas <...> [yra] prielaida darbo sutarčiai su dėstytoju sudaryti, kai darbo sutartis sudaroma tik su tuo asmeniu, kuris laimėjo konkursą“ ir 6 punktą ta apimtimi, kurioje nustatyta, kad „konkursus ir atestavimus organizuoja, kandidatus dėstytojų pareigoms eiti vertina bei dėstytojus atestuoja Kolegijos dėstytojų atestavimo ir konkursų komisija“.

Dėl Akademinės tarybos sprendimų

Akademinė taryba 2020 m. vasaros posėdžio metu išrinko devintą Tarybos narį (toliau – naujas Tarybos narys). Švietimo, mokslo ir sporto ministerija 2020 m. vasaros pabaigoje

parengtoje Kolegijos veiklos ir valdymo audito ataskaitoje (toliau – Audito ataskaita), vertinant Akademinės tarybos veiklą, jau yra nustatę, kad „Akademinė taryba nesivadovavo [MSĮ] 27 straipsnio 12 d., 3 d. nuostatomis. Nepilnas ir (ar) nepakankamas valdymo organų sudarymo, ir (ar) narių atšaukimo reglamentavimas, aiškiai detalai nenustatant kandidatų atitikties [MSĮ] kriterijų, jų delegavimo į valdymo organus (atšaukus nari) terminų nustatymas ir per protingą laiko tarpą sprendimo nepriėmimas skelbti viešą konkursą Kolegijos tarybos nario pareigoms eiti, suponuoja [MSĮ] 27 straipsnio 12 d., 3 d. pažeidimus.“

Viename iš Tarnyboje gautų pranešimų nurodyta, kad naujas Tarybos narys neatitinka Tarybos nariui keliamų reikalavimų – „yra ne nepriekaištingos reputacijos, nes [Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos] yra du kartus pripažintas pažeidęs [Lietuvos Respublikos Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje] įstatymą“.

MSĮ 5 straipsnyje nustatyta, kad „Nepriekaištingos reputacijos laikomas asmuo, kuris atitinka šiuos kriterijus: 1) jo elgesys atitinka akademinės etikos vertybes – akademinio sąžiningumo, intelektinės nuosavybės apsaugos principus; 2) nėra įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu pripažintas padaręs nusikalstamą veiką; 3) nebuvo atleistas iš tarnybos ar darbo už drausmės pažeidimus; 4) nepiktnaudžiauja alkoholiu, nevartoja narkotikų, psichotropinių ar toksinių medžiagų.“ 27 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad „Tarybos nariu gali būti nepriekaištingos reputacijos asmuo, turintis žinių bei gebėjimų, padedančių siekti aukštosios mokyklos strateginių tikslų ir įgyvendinti aukštosios mokyklos misiją.“

MSĮ straipsniuose, kuriuose nustatomas nepriekaištingos reputacijos kriterijus, vertinant, ar asmuo atitinka keliamą kriterijų, vadovaujama MSĮ 5 straipsniu. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo pažeidimai nėra laikytini akademinio sąžiningumo ir intelektinės nuosavybės apsaugos principų pažeidimais. Kitų MSĮ 5 straipsnyje nustatytų kriterijų vertinimas pagal kompetenciją kontrolieriui nenustatytas.

Kontrolierius nėra priėmęs sprendimo dėl 2020 m. vasaros pradžioje išrinkto Tarybos nario akademinio sąžiningumo ir intelektinės nuosavybės apsaugos principų pažeidimų, taip pat nėra žinoma, ar kuri nors mokslo ir studijų institucija, kurios akademinės bendruomenės nariu yra minėtas išrinktas Tarybos narys, yra priėmusi sprendimą (-us) dėl jo akademinio sąžiningumo ir intelektinės nuosavybės apsaugos principų pažeidimų.

Atsižvelgiant į tai, kad Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo pažeidimai nėra laikytini akademinio sąžiningumo ir intelektinės nuosavybės apsaugos principų pažeidimais, ir į tai, kad kontrolierius iš MSĮ 5 straipsnyje nustatytų kriterijų, keliamų nepriekaištingos reputacijos asmeniui, pagal kompetenciją vertino tik tą kriterijų, kuris yra susijęs su akademinio sąžiningumo ir intelektinės nuosavybės apsaugos principų pažeidimais, taip pat į tai, kad nėra žinoma, ar naujas Tarybos narys yra padaręs akademinio sąžiningumo ir intelektinės nuosavybės apsaugos principų pažeidimų, pagrindas konstatuoti Akademinė tarybos procedūrų pažeidimą, kad 2020 m. vasaros pradžioje išrinkdama naują Tarybos narį pažeidė MSĮ 27 straipsnio 4 dalį ta apimtimi, kurioje nustatyta, kad „Tarybos nariu gali būti nepriekaištingos reputacijos asmuo“, nenustatytas.

Manytina, kad tiek Akademinė taryba, tiek kiti valdymo organai, priimdami sprendimus dėl asmenų išrinkimo eiti atitinkamas pareigas (direktoriaus, Tarybos ar Akademinės tarybos nario) privalo objektyviai vertinti, ar renkamas asmuo tinkamai eis savo pareigas, sieks Kolegijos tikslų ir vizijų įgyvendinimo laikydamiesi MSĮ ir kitų teisės aktų.

Dėl Tarybos pirmininkų rinkimų

Viename iš Taryboje gautų pranešimų nurodyta, kad 2020 m. pradžioje „nepilnos sudėties (8 asmenų) Taryba, pažeidžiant [Statuto] 31 p., išsirinko naują tarybos pirmininką“.

Statuto 25 punkte nustatyta, kad „Taryba sudaroma iš 9 narių“. Statuto 31 punkte nustatyta, kad „Taryba visų narių balsų dauguma iš savo narių renka ir atšaukia Tarybos pirmininką. Tarybos pirmininku negali būti Kolegijos personalui priklausantis asmuo ar studentas.“ 32 punkte nustatyta, kad „Taryba sprendimus priima paprasta posėdyje dalyvaujančių Tarybos narių balsų dauguma, išskyrus Statute nustatytus atvejus“. Statuto 31 punkte reglamentuojamas Tarybos pirmininko išrinkimas ir atšaukimas, yra nustatytas atvejis, kai sprendimas Taryboje priimamas visų narių balsų dauguma, t. y. Statute numatyta, kad Tarybos pirmininkas yra išrenkamas arba atšaukiamas, kai tam pritaria daugiau nei pusė visos Tarybos narių. Statuto 32 punkte nustatyta, kad „Tarybos posėdžiai yra teisėti, jeigu juose dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 Tarybos narių“. Atkreiptinas dėmesys, kad nei MSI, nei Statute nėra nustatyta, kad Taryba negali vykdyti savo funkcijų, jeigu laikinai nėra visų devynių narių.

Kolegija pateikė Tarybos 2020 m. žiemos vidurio posėdžio, kurio metu buvo išrinktas naujas Tarybos pirmininkas, protokolą. Iš protokolo matyti, kad posėdyje dalyvavo 7 Tarybos nariai, už naujo pirmininko kandidatūrą balsavo 5 Tarybos narių.

Atsižvelgiant į tai, kad Tarybos posėdžiai teisėtai laikomi tada, kai dalyvauja nei mažiau kaip 2/3 Tarybos narių (šiuo atveju – ne mažiau kaip 6 nariai), o Tarybos pirmininkas išrenkamas visų Tarybos narių balsų dauguma (šiuo atveju, bent 5 nariai iš 9 turėtų balsuoti už), ir į tai, kad Tarybos 2020 m. pradžios posėdyje dalyvavo 7 Tarybos nariai, o už naujo Tarybos pirmininko kandidatūrą balsavo 5 Tarybos nariai, pagrindas konstatuoti procedūrų pažeidimą dėl Tarybos pirmininko rinkimų, nenustatytas.

Dėl Tarybos nario keitimo

Viename iš pranešimų nurodyta, kad SA 2020 m. vasaros pradžioje atšaukė SA sprendimu deleguotą atstovą į Tarybą, tačiau Kolegijos valdymo organai tokį SA sprendimą ignoravo.

Kaip jau minėta, Audito ataskaitoje nustatyta, kad Akademinės tarybos veikla yra reglamentuota neišsamiai, nedetaliai, todėl sudaromos sąlygos pažeisti tiek MSI, tiek Kolegijos veiklos principus. Akademinės tarybos veiklos reglamente nėra patvirtintų procedūrų dėl valdymo organų narių keitimo.

Statuto 25.1 ir 25.3 papunkčiuose nustatyta, kad „vieną Tarybos narį skiria Studentų atstovybė savo nustatyta tvarka“ ir „Akademinės tarybos nustatyta tvarka atrenkami, skiriami ir atšaukiami atitinkamai 4 nariai, nepriklausantys Kolegijos personalui ir studentams, iš jų vienas narys – Studentų atstovybės savo nustatyta tvarka“. Vadovaujantis Statuto 25.1 ir 25.3 papunkčiais, SA į Tarybą skiria du atstovus – vienas iš jų privalo nepriklausyti Kolegijos personalui ir studentams, dėl kito – nei Statute, nei MSI taikomi ribojimai nenustatyti.

Statuto 35 punkte nustatyta, kad „jeigu Tarybos nario įgaliojimai nutrūksta iki kadencijos pabaigos, naują Tarybos narį [MSI] nustatyta tvarka skiria asmuo, skyręs Tarybos narį, kurio įgaliojimai nutrūko. Naujasis Tarybos narys pareigas pradeda eiti po to, kai apie jo paskyrimą paskelbia Akademinės tarybos pirmininkas ir Tarybos narys pasirašo Mokslo ir studijų įstatymo

20 straipsnio 7 dalyje nurodytą įsipareigojimą.“ MSĮ 27 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad „viena [Tarybos] narį skiria ir atšaukia studentų atstovybė savo nustatyta tvarka“, ir kad, Akademinės tarybos „nustatyta tvarka renkami ir atšaukiami atitinkamai 4 arba 5 nariai, nepriklausantys aukštosios mokyklos personalui ir studentams, iš jų vienas narys – studentų atstovybės savo nustatyta tvarka“.

SA Įstatų⁹ 16.5 papunktyje nustatyta, kad viena iš SA tikrojo nario teisių yra rinkti studentų atstovus į [Kolegijos] Akademinę tarybą, kitų lygių [Kolegijos] valdymo, sprendimų priėmimo organus, kuriuose turi teisę dalyvauti studentų atstovai“, 47 punkte nustatyta, kad „Valdybą sudaro 7 nariai <...>: Prezidentas ir Konferencijoje išrinkti tikrieji <...> SA nariai“, 54.5 papunktyje nustatyta, kad SA Valdybą pagal funkcijas „tvirtina delegatus į [Kolegijos] Akademinę tarybą, [Kolegijos] fakulteto tarybą, [Kolegijos] ginčų komisiją bei kitas [Kolegijos] institucijas Darbo reglamento nustatyta tvarka“.

SA Darbo reglamento¹⁰ 3 priedo SA pareigybių aprašo dalies „Valdyba“ 10.5 papunktyje nustatyta, kad SA Valdyba pagal funkcijas „tvirtina delegatus į [Kolegijos] Akademinę tarybą, [Kolegijos] fakulteto tarybą, [Kolegijos] ginčų komisiją bei kitas [Kolegijos] institucijas Darbo reglamento nustatyta tvarka“.

SA Darbo reglamento 3 priedo SA rinkimų aprašų 2 punkte nustatyta, kad „2.1. Kolegijos tarybos struktūroje studento pozicijos skirta viena vieta. 2.2. Kolegijos tarybos rinkimus organizuoja ir vykdo valdyba. 2.3. Kolegijos tarybos rinkimuose studento pozicijai užimti valdybos susirinkime privalo dalyvauti daugiau nei 50 % valdybos narių, balsavimas vyksta paprasta balsų dauguma.“

Iš to, kas išdėstyta, galima prielaida, kad SA Valdyba ne tik tvirtina delegatus į Kolegijos Tarybą, bet ir organizuoja bei vykdo Tarybos nario rinkimus.

SA atstovas, išrinktas į Tarybą SA Valdybos 2017 m. sprendimu, nėra Kolegijos akademinės bendruomenės narys. Minėtas SA atstovas 2020 m. pradžioje buvo išrinktas Tarybos pirmininku ir leido įsakymus (vienas iš jų – atšaukti Kolegijos darbuotoją A. A. iš Kolegijos direktoriaus pareigų ir pavesti jam laikinai eiti Kolegijos direktoriaus pareigas iki tol, kol bus išrinktas naujas direktorius). Audito ataskaitoje nurodyta, kad SA 2020 m. vasaros pradžioje priėmė sprendimą atšaukti savo deleguotą atstovą iš Tarybos. Pažymėtina, kad SA kartu priėmė sprendimą ir dėl naujo SA atstovo vietoj atšaukto atstovo. Juo SA Valdyba išrinko Kolegijos studentą.

SA Valdyba paskyrė naują Tarybos narį (Kolegijos studentą) MSĮ nustatyta tvarka, t. y. vadovaudamasi SA Įstatais ir Darbo reglamentu.

Akademinės tarybos 2020 m. vasaros pradžios posėdyje buvo svarstomas SA Valdybos 2020 m. vasaros pradžios sprendimas dėl Tarybos nario atšaukimo. Kaip nurodyta Audito ataskaitoje, šio posėdžio metu kilo konfliktas tarp Akademinės tarybos ir SA, ir Akademinė taryba nutarė „[a]tidėti klausimo svarstymą iki bus gauti [SA] dokumentai ir teisiškai įvertintas dokumentų teisėtumas ir teisingumas“.

Iš Tarnybai pateiktų dokumentų nustatyta, kad SA gavo Kolegiją atstovaujančio advokato pretenziją (toliau – Pretenzija), kurioje nurodyta, kad SA Prezidento rinkimai SA Konferencijoje negali būti laikomi galiojančiais, kadangi „Konferencijos delegatai yra visi [Kolegijos] fakultetų

⁹ Tarnybai duomenys apie SA Įstatus žinomi, tačiau čia ir toliau – neskelbiami.

¹⁰ Tarnybai duomenys apie SA Darbo reglamentą žinomi, tačiau čia ir toliau – neskelbiami.

akademinių grupių seniūnai <...> arba jų deleguoti asmenys“, SA Prezidento rinkimų metu Konferencijoje buvo „65 nariai“, SA Prezidentą „slaptu balsavimu renka Konferencija <...>, kai joje dalyvauja ne mažiau kaip ½ narių Seniūnų“, todėl SA „Prezidentas turėjo būti renkamas dalyvaujant ne mažiau kaip 33 Konferencijos nariams – Seniūnams“, o iš SA Konferencijos balsavimo dėl SA Prezidento rinkimų protokolo „akivaizdu, kad balsavime dalyvavo tik 27 Konferencijos dalyviai“.

SA, nei teikdama atsakymą Kolegijai dėl pretenzijos, nei informaciją Tarnybai, nepateikė paaiškinimų ir dokumentų, kurie patvirtintų ar paneigtų SA Prezidento rinkimų teisėtumą. Atkreiptinas dėmesys, kad studentų atstovybių, šiuo atveju ir SA, kurios yra steigiamos visuomenių organizacijų / asociacijų pagrindais, galimų akademinės etikos ir procedūrų pažeidimų vertinimas nėra nustatytas kontrolieriui pagal kompetenciją, todėl galimų SA Prezidento rinkimų procedūrų pažeidimų nevertino.

Atsižvelgiant į tai, kad kontrolierius pagal kompetenciją galimų SA Prezidento rinkimų procedūrų pažeidimų nevertino, t. y. nėra informacijos, patvirtinančios ar paneigiančios Pretenzijoje pateikto fakto, kad SA Prezidento rinkimai negalioja, ir į tai, kad SA Prezidentas yra SA Valdybos narys, o SA Valdyba pagal funkcijas renka Kolegijos Tarybos narius, SA Valdybos išrinkto Kolegijos Tarybos nario atšaukimo procedūros toliau vertinamos nebuvo, nes nėra galimybės įvertinti SA Valdybos sudėties teisėtumą.

Dėl Tarybos sprendimų

Kolegijos Taryba (toliau – Taryba)¹¹ 2020 m. pavasario¹² posėdžio metu nutarė „pasibaigus nedarbingumo laikotarpiui, įgalioti laikinai eiti direktoriaus pareigas [Kolegijos darbuotoją A. A.] iki kol konkurso būdu bus išrinktas naujas Kolegijos direktorius ir įsigalios su juo pasirašyta darbo sutartis“. Kolegijos darbuotojo A. A. nedarbingumo laikotarpis baigėsi po dviejų mėnesių nuo minėto Tarybos 2020 m. pavasario posėdžio. Pasibaigus Kolegijos darbuotojo A. A. nedarbingumo laikotarpiui, Tarybos pirmininkas išleido įsakymą, kuriame, vadovaudamasis minėtu Tarybos 2020 m. pavasario posėdžio protokolu, atšaukė Kolegijos darbuotoją A. A. iš Kolegijos direktoriaus pareigų ir pavedė jam laikinai eiti Kolegijos direktoriaus pareigas iki tol, kol bus išrinktas naujas direktorius. Įsakymų leidimas nėra numatyta Tarybos ir / ar jos pirmininko funkcija nei viename Tarybos ir / ar jo pirmininko veiklą reglamentuojančiame dokumente. Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad Tarybos 2020 m. pavasario posėdžio metu priimtame nutarime nėra minimas Kolegijos darbuotojo atšaukimas / atleidimas iš Kolegijos direktoriaus pareigų.

Tarybos 2019 m. pavasario posėdžio¹³ metu buvo nutarta „pavesti direktoriaus pavaduotojui [atitinkamai sričiai A. B.¹⁴], [Kolegijos direktoriaus] nedarbingumo laikotarpiu, laikinai vaduoti [direktorių]“. Nutarime nenurodyta, kad Kolegijos direktoriaus pavaduotojas atitinkamai sričiai A. B. yra Kolegijos direktoriaus pavaduotojas akademinėi veiklai ar akademinio padalinio vadovas.

¹¹ Tarnybai duomenys apie Tarybą žinomi, tačiau čia ir toliau – neskelbiami.

¹² Tarnybai tiksli Tarybos posėdžio data žinoma, tačiau čia ir toliau – neskelbiama.

¹³ Tarnybai tiksli Tarybos posėdžio data žinoma, tačiau čia ir toliau – neskelbiama.

¹⁴ Tarnybai duomenys apie Kolegijos direktoriaus pavaduotoją atitinkamai sričiai A. B. žinomi, tačiau čia ir toliau neskelbiami.

Kolegija paaiškinimuose Tarybai nurodė, kad „tvarkos, reglamentuojančios skyrimą laikinai eiti direktoriaus pareigas, pateikti negalime, nes ši tvarka reglamentuota Statute“. Statuto 58 punkte nustatyta, kad „Direktorius įsakymu dalį savo funkcijų, išskyrus tas funkcijas, kurias privalo atlikti pats įstaigos vadovas pagal įstatymus ir kitus teisės aktus, gali pavesti savo pavaduotojams ar kitiems įgaliotiems asmenims. Direktorius pareigas jo ligos, atostogų, komandiruotės laikotarpiu arba direktorius laikinai nesant dėl kitų svarbių priežasčių paprastai eina direktoriaus pavaduotojas akademinei veiklai arba paskirtas akademiniio padalinio vadovas.“

MSĮ 27 straipsnio 2 punkto 6 dalyje nustatyta, kad Taryba „renka, skiria ir atleidžia <...> [Kolegijos] direktorių“, 67 straipsnyje nustatyta, kad „mokslo ir studijų institucijų akademinis padalinys yra toks padalinys, kurio pagrindinė veikla yra studijų vykdymas ir (arba) moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra“.

Vadovaujantis Tarybos 2018 m. vasaros posėdžio¹⁵ metu patvirtinta Kolegijos struktūra, Kolegijos direktorius turi du pavaduotojus – akademinei veiklai ir atitinkamai sričiai. Remiantis Kolegijos Tarybai pateikta informacija, Kolegijos direktoriaus pavaduotojas A. B. Tarybos 2019 m. pavasario posėdžio metu nėjo direktoriaus pavaduotojo akademinei veiklai pareigų, ėjo direktoriaus pavaduotojo pareigas atitinkamai sričiai, lektoriaus pareigas, taip pat specialisto ir eksperto pareigas Kolegijoje vykdomuose projektuose.

Statuto 39.6 papunktyje nustatyta, kad Kolegijos Akademinei taryba „direktorius teikimu svarsto ir pritaria direktoriaus pavaduotojų, dekanų, prodekanų, katedrų vedėjų, taip pat kitų akademinų padalinių vadovų kandidatūroms“, o 51.3 papunktyje nustatyta, kad Kolegijos direktorius, „gavęs Akademinei tarybos pritarimą, skiria savo kadencijos laikotarpiui ir atleidžia iš pareigų direktoriaus pavaduotojus, dekanus ir prodekanus, katedrų vedėjus, taip pat kitų akademinų padalinių vadovus“.

Nei MSĮ, nei Statute, nei Tarybos darbo reglamente¹⁶ Tarybai nenumatyta pareiga ir / ar teisė skirti direktoriaus pavaduotoją ar laikinai direktoriaus pareigas einantį asmenį. Remiantis Statuto 58 punktu, direktorių ligos atveju arba jo laikinai nesant dėl svarbių priežasčių be papildomo paskyrimo paprastai pavaduoja direktoriaus pavaduotojas akademinei veiklai arba paskirtas akademinio padalinio vadovas. Kokiu būdu – Tarybos sprendimu, pareiginiuose nuostatuose ar pan. – direktorių pavaduoti paskiriamas akademinio padalinio vadovas, nei MSĮ, nei Statute nenustatyta. Tarybos 2019 m. pavasario posėdžio nutarime nėra nurodytos priežastys, dėl kurių buvo nuspręsta atsisakyti vadovautis Statuto nuostata, kurioje nustatyta, kuris asmuo paprastai pavaduoja direktorių. Iš Kolegijos pateiktų dokumentų matyti, kad tiek Tarybos 2019 m. pavasario posėdžio metu, tiek 2020 m. pavasario posėdžio metu Kolegijoje dirbo direktoriaus pavaduotojas akademinei veiklai.

Pastebėtina, kad direktoriaus pavaduotojai akademinei veiklai ir atitinkamai sričiai yra skiriami direktoriaus kadencijos laikotarpiui, t. y. kol direktoriaus eina direktoriaus pareigas.

Atsižvelgiant į tai, kad asmens laikinai eiti Kolegijos direktoriaus pareigas skyrimo procedūros, kai direktoriaus kadencija pasibaigia, nėra reglamentuotos, pagrindas konstatuoti procedūrų pažeidimą nenustatytas.

¹⁵ Tarybai tiksli Tarybos posėdžio data žinoma, tačiau čia ir toliau – neskelbiama.

¹⁶ Tarybai duomenys apie Tarybos darbo reglamentą žinomi, tačiau čia ir toliau neskelbiami.

Kontrolierius, išanalizavęs ir įvertinęs turimą informaciją ir ją patvirtinančius dokumentus bei teisinį reglamentavimą, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 17 straipsnio 11 dalies 1 ir 6 punktais:

nusprendė:

informuoti Kolegiją ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministeriją apie asmenis, padariusius procedūrų pažeidimą, ir rekomenduoti Kolegijai imtis priemonių, kad būtų pašalinti procedūrų pažeidimas ir jo priežastys.

Kontrolieriaus sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102, Vilnius) per vieną mėnesį nuo šio sprendimo įteikimo datos.

Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierė

Loreta Tauginienė